

ROZUMIENIE TEKSTU PISANEGO

KOŃCÓWKI WOŁACZA: RODZAJ NIJAKI

Proszę przeczytać tekst informacyjny i przykłady.

W języku polskim rzeczowniki w liczbie pojedynczej występują w trzech rodzajach gramatycznych: męskim, żeńskim i nijakim. **Rodzaj nijaki**, w niektórych językach nieobecny, w polszczyźnie obejmuje kilka grup rzeczowników.

Do rodzaju nijakiego należą przede wszystkim:

- **nazwy istot młodych, niedorosłych**, np. niemowlę, dziecko, dziewczę, źrebię, szczenię...
- **nazwy przedmiotów i zjawisk uznawanych za nijakie**, np. okno, morze, słońce, niebo, drzewo, wino...

Rodzaj nijaki mają również:

- **wszystkie rzeczowniki odczasownikowe** (utworzone od czasowników), np. czytanie, śpiewanie, pisanie, mówienie, rozumienie, mycie, picie...
- **rzeczowniki pochodzenia łacińskiego zakończone na -um**, np. muzeum, liceum, solarium, akwarium, stypendium, audytorium, forum, centrum, imperium...
- **niektóre nieodmienne zapożyczenia zakończone na -i**, np. kiwi, martini, campari, sushi, spaghetti, alibi, Missisipi...

Jak zapewne zauważyliście, w rodzaju nijakim w mianowniku występują cztery podstawowe końcówki, + wyjątkowo także końcówka **-i**. Te same końcówki powtarzają się również w wołacz. Przyjrzyjmy się im bliżej i pogrupujmy wyrazy według tych końcówek:

KOŃCÓWKI -o

Mianownik	Wołacz
dziecko okno niebo drzewo wino krzesło nazwisko	dziecko okno niebo drzewo wino krzesło nazwisko

KOŃCÓWKI -e

Mianownik	Wołacz
morze słońce miejsce pole + rzeczowniki odczasownikowe: mycie, picie pisanie, czytanie, mówienie	morze słońce miejsce pole + rzeczowniki odczasownikowe: mycie, picie pisanie, czytanie, mówienie

KOŃCÓWKA -ę

Końcówkę **-ę** mają najczęściej rzeczowniki żywotne, czyli nazwy młodych i niedorosłych istot.

Mianownik	Wołacz
dzieci ę niemowl ę dziewcz ę szczeni ę żrebi ę prosi ę piskl ę ciel ę koci ę --- imi ę rami ę znami ę	dzieci ę niemowl ę dziewcz ę szczeni ę żrebi ę prosi ę piskl ę ciel ę koci ę --- imi ę rami ę znami ę

KOŃCÓWKA -um

Końcówka **-um** w rodzaju nijakim występuje tylko w zapożyczeniach z języka łacińskiego.

Mianownik	Wołacz
muze um for um centr um solar um hospicj um lice um gimnazj um ...	muze um for um centr um solar um hospicj um lice um gimnazj um ...

KOŃCÓWKA -i

Końcówka **-i** w rodzaju nijakim występuje tylko w nieodmiennych zapożyczeniach.

Mianownik	Wołacz
kiwi i sushi i spaghet i Capri i campari i martini i Ferrari i	kiwi i sushi i spaghet i Capri i campari i martini i Ferrari i

PRZYMIOTNIKI

Przymiotniki w wołaczu są takie same jak w mianowniku:

- **kochane** dziecko → **kochane** dziecko
- **słodkie** niemowlę → **słodkie** niemowlę
- **czarne** kocię → **czarne** kocię

PRZYMIOTNIK W WOŁACZU = PRZYMIOTNIK W MIANOWNIKU

